Oponentský posudek bakalářské práce

Jméno studenta: Alice Vavřinová
Název práce: **Komentovaný překlad: Belmondo (DURIEUX, Gilles. *Belmondo*. Paris: Cherche midi, 2009)**
Vedoucí práce: PhDr. Jovanka Šotolová, PhD.
Oponent: PhDr. Anežka Charvátová

Části hodnocení	Počet bodů
A (1-5)[1] Porozumění, významová správnost, přesnost a úplnost, koherence v překladu	3
B (1-5)[2] Stylistická vhodnost: adekvátnost překladatelských řešení vůči originálu a funkci překladu, koheze, AČV	3
C (1-5)[2] Technická stránka celé práce: Gramatika, pravopis Interpunkce, překlepy Převod dat a jmen Bibliografické citace, poznámky pod čarou	3
D (1-5)[1] Překladatelská analýza (aplikace teoretických vědomostí v rozboru a v překladu textu – souvztažnost komentáře a překladu) Argumentace a struktura komentáře včetně míry a vhodnosti příkladů řešení	1
E (1-5)[2] Teoretická podloženost komentáře (kontrastivní lingvistika, translatologie) Zvládnutí tematiky textu a její reflexe ve výchozím a cílovém kulturním prostředí	1
Body celkem	11

Text na pomezí literárního životopisu a odborné publikace má pro překladatele několik úskalí: je třeba ověřovat mnoho názvů a jmen, zvládnout odbornou filmovou terminologii a adekvátně převést francouzský publicistický jazyk, mnohem obraznější než český, v němž se zároveň mnohem častěji vyskytují různá spojovací, významově téměř prázdná slova.
S prvním úskalím si Vavřinová poradila velmi dobře – jména i názvy ověřovala, dokonce odhalila chyby v originále, doplňovala vnitřní vysvětlivky pro lepší pochopení. Chyba se tu vloudila jen v názvu filmu *Paris brûle-t-il?*, který překládá podle databáze ČSFD citované v bibliografii jako Hoří v Paříži?, avšak v databázi je nadpis chybný, dole v textu je pak český zavedený název přeložený správně jako Hoří už Paříž? (viz https://www.csfd.cz/film/15368-hori-v-parizi/prehled/); na str. 32 pak došlo k omylu zřejmě způsobeném roztržitostí, že na ostrově Lido se koná filmový festival v Cannes (ve skutečnosti je to Benátský filmový festival). Domnívám se, že vnitřní vysvětlivka tu ostatně nebyla potřebná, Lido znají čeští filmoví diváci stejně dobře jako francouzští.
Odbornou filmovou terminologii zvládá Vavřinová poměrně dobře, místy bych volila jiný termín: neříká se „vydání filmu“ (str. 20 i jinde), ale uvedení filmu; „cadrage“ je záběr (str. 17 „zpochybnil mou práci ohledně nastavení obrazu v některých scénách“ – má být „zpochybnil mé záběry některých scén“).
Nejvíce problémů nacházím ve stylistice a významových nepřesnostech. Na str. 9 vztah „byl zajisté jen platonický“ je zcela opačný význam: „jistě nebyl jen platonický“; „acteur-fétiche“ neznamená „vymodlený herec“ (str. 14); když Belmondo umírá, „je to anarchické, ne neohrabané“ (str. 15) – v orig. „par maladresse“, tedy „z nešikovnosti“; místo „spor stejně marný jako bratrovražda“ (15) má být „stejně marný jako bratrovražedný“; „fils de famille“ není „syn od rodiny“ (str. 19), ale „syn z dobré rodiny“; další odchylky vyznačeny v textu.
Ve stylistice nacházíme neobratné, místy až nepochopitelné formulace („diváci vyjádřili svou rozpačitost tím, že film přijali jen se slušností“, str. 9; „závan čerstvosti, který z filmu dýchá, překvapivě zároveň pojímá i očividné napětí, jehož původ můžeme hledat v životních zkušenostech zmíněných tří protagonistů“, str. 12; „se brzo ocitne zaplavený masou kasovních trháků“, str. 16; „nemá jeden způsob sundání si čepice“, str. 17, místo např. „nesmeká čepici jediným způsobem“; další místa vyznačena podtržením vlnovkou); chybné vazby („v bondovce, ..., prvního dílu nejdelší“ str. 9; „odjíždí čerpat slunečního svitu“, str. 10; „utrpí z jejich rozepří“, str. 17; „z Ursuly si uchovává barvitou vzpomínku“ (str. 19); chybné větné členění (str. 13, 15, 17 aj.). Textu by prospělo méně používat ukazovací a přivlastňovací zájmena, v češtině mnohem méně častá. Také by bylo vhodnější vypouštět různá spojovací slůvka typu „or“, která nemají nijak silný význam, a vůbec text „osekat“ („dépouiller“), mnohem méně používat různá „ohledně“, „na adresu“, kde si v češtině lze vystačit s jednoduchými předložkami či jen pádovými koncovkami.
Po gramatické stránce je největším prohřeškem chybné skloňování zájmena „jenž“ (passim, vyznačeno v textu), pár chybějících čárek není tak vážných.
K teoretické části výhrady nemám – snad jen že se mi zdá zbytečné provádět rozbor užívání francouzských časů, pokud k nim neuvedeme i možnosti českých ekvivalentů. V této části práce by se také slušelo rozebrat potíže používání francouzského historického prézentu (str. 27) – v češtině je méně běžný, a když už se k němu uchýlíme, nelze používat nedokonavá slovesa ve větách typu „páchá sebevraždu“ (str. 10), „získává děti do své péče“ (str. 18), „rozvádí se“ (18) – to pak působí, jako by se děj neustále opakoval a nikdy neskončil, což je zejména u sebevraždy smutně komické.
Práce působí pečlivě a je zjevné zaujetí tématem; do budoucna bude potřeba vybrousit stylistiku češtiny (doporučuji víc číst kvalitní českou literaturu). Podle průběhu obhajoby navrhuji hodnocení dobře či velmi dobře.

V Praze dne: 11. 6. 2019 Oponent práce: PhDr. Anežka Charvátová